

Vergaderjaar 2005–2006

21 501-31

Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken

Nr. 104

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 7 juni 2006

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport¹ heeft op 23 mei 2006 overleg gevoerd met minister Hoogervorst van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over:

- **de brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport d.d. 18 mei 2006 met de geannoteerde agenda van het Volksgezondheidsdeel van de EU Raad Werkgelegenheid Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken van 2 juni 2006 te Luxemburg en het verslag van de informele bijeenkomst van ministers van volksgezondheid die plaatsvond op 25 en 26 april 2006 te Wenen (21 501-31 nr. 102).**

Van dit overleg brengt de commissie bijgaand beknopt verslag uit.

Vragen en opmerkingen uit de commissie

Mevrouw **Smilde** (CDA) zegt dat uit de geannoteerde agenda blijkt dat Nederland bezwaar heeft tegen de richtlijn van het Europees Parlement tot wijziging van de richtlijn 95/2/EG. Hoe kan het kabinet ervoor zorgen dat de richtlijn in de toekomst wel beantwoordt aan de Nederlandse eisen? Zij is ervoor dat Nederland geen strengere normen hanteert dan richtlijnen in het algemeen voorschrijven.

De regering stemt in met de raadsconclusies op het terrein van Gemeenschappelijke waarden en principes binnen Europese zorgstelsels. Is eerder over deze waarden gediscussieerd en wat houden deze in? Voldoet dit voorstel aan de Nederlandse waarden voor het zorgstelsel?

Het kabinet vindt een wereldwijde coördinatie van de opbouw van antivirale middelen door de WHO het meest effectief. Waarom is niet gekozen voor een organisatie binnen de EU?

De richtlijnen voor medische hulpmiddelen zullen herzien worden. Er staat dat op dit gebied hiaten in de Europese wetgeving zitten. Waaraan moet in dit verband worden gedacht? Is dit in overeenstemming met het huidige Nederlandse zorgstelsel?

Volgens een krantenbericht stemt Brussel in met het op de markt brengen van een tandenbleekmiddel zonder voorschrift door tandartsen. Kan de minister hierop reageren? Deze middag is een fiche ontvangen over de toepassingsverordening voor verordening 883 met betrekking tot de inwerkingtreding van de coördinatie van het socialezekerheidsstelsel.

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Kalsbeek (PvdA), Buijs (CDA), Atsma (CDA), Arib (PvdA), Vendrik (GroenLinks), Kant (SP), Blok (VVD), voorzitter, Smits (PvdA), Örgü (VVD), Verbeet (PvdA), Van Oerle-van der Horst (CDA), onder-voorzitter, Vergeer (SP), Vietsch (CDA), Joldersma (CDA), Varela (LPF), Van Heteren (PvdA), Smilde (CDA), Nawijn (LPF), Van Dijken (PvdA), Timmer (PvdA), Van Miltenburg (VVD), Kraneveldt (LPF), Schippers (VVD), Omtzigt (CDA), Azough (GroenLinks), Koşer Kaya (D66) en Van der Sande (VVD).

Plv. leden: Rouvoet (ChristenUnie), Verdaas (PvdA), Ferrier (CDA), Çörüz (CDA), Blom (PvdA), Halsema (GroenLinks), Gerken (SP), Veenendaal (VVD), Hamer (PvdA), Weekers (VVD), Tjon-A-Ten (PvdA), Aasted Madsen-van Stiphout (CDA), Ormel (CDA), Koomen (CDA), Van As (LPF), Waalkens (PvdA), Mosterd (CDA), Bussemaker (PvdA), Heemskerk (PvdA), Oplaat (VVD), Hermans (LPF), Eski (CDA), Van Gent (GroenLinks), Bakker (D66) en Nijs (VVD).

Tijdens het overleg over de zorgverzekeringswet is gesproken over groeperingen die niet onder de verordening 1408 vallen, maar straks wel onder de verordening 883. Vooruitlopend daarop zouden deze groeperingen verdragsgerechtigd kunnen zijn. De verordening 883 treedt echter pas in werking op 1 januari 2009. Mevrouw Smilde vraagt of het mogelijk dat deze groepen – Nederlanders die binnen de EU wonen – die in 2009 onder de verordening 883 vallen met voorrang gedragsgerechtigd kunnen worden.

Mevrouw **Van Miltenburg** (VVD) bedankt de bewindsman en zijn medewerkers nadrukkelijk voor de snelle wijze waarop de stukken zijn geleverd. Zij vraagt of dit staand beleid is geworden.

Zij is voor Europa, maar zij vindt dat een en ander praktischer moet worden aangepakt. Er is een enorme agenda, maar de besluitvorming stelt haar teleur. De aanpak van een griepdemonie en de bestrijding van hiv en aids in Europees verband zijn belangrijk. Voorafgaande aan de informele Raad heeft zij aandacht gevraagd voor de bestrijding van tbc. De bewindsman heeft toen toegezegd dat hij daarvoor in Europees verband een lans zou breken en in het bijzonder voor het inzetten van de Nederlandse kennis, omdat Nederland op dit terrein een voorloper is. Heeft de minister dit punt nog ingebracht?

Zij is tevreden met het Nederlandse standpunt over de raadsconclusies met betrekking tot de gezondheid van vrouwen. Onder verwijzing naar de Gemeenschappelijke waarden en principes in EU-zorgsystemen herinnert zij aan de afspraak dat dit een zaak is van ieder land apart. Ook het Nederlandse standpunt over de duurzame ontwikkelingsstrategie hindert haar. Wil de bewindsman proberen bij de komende Raadsvergadering zich terughoudend op te stellen bij het agenderen van onderwerpen?

Mevrouw **Van Heteren** (PvdA) vraagt, onder verwijzing naar agendapunt 14 van de geannoteerde agenda, waarom de Nederlandse regering meent dat harmonisatie van nitriet- en nitraattoevoegingen aan vleesproducten leidt tot een verhoging van administratieve lasten. Zij vermoedt dat er op dit punt een lobby aan de gang is. Waarom is voor deze formulering gekozen en hoe hard wil de regering het spelen?

De regering wil omtrent de Raadsconclusies over de gezondheid van vrouwen geen speciaal beleid ontwikkelen. Zij volgt de conclusies van de informele Raad. Heeft de bewindsman uit deze conclusies onderwerpen opgepikt die extra aandacht verdienen in verband met een verdere verbetering van de kwaliteit van de zorg? Het is bekend dat vrouwen, zelfs in Nederland, in de gezondheidszorg vaak aan het kortste eind trekken. Ook in Nederland wordt in het kader van preventie veel aandacht besteed aan diabetes en obesitas. Het bevorderen van een gezonde leefstijl wordt vaak gebruikt als reden om niet harder te werken aan onderliggende structurele redenen van overgewicht en, als secundair gevolg, diabetes. Zijn er in de discussies op 25 en 26 april jongstleden nog nieuwe gedachten ontwikkeld op dit terrein?

Bij agendapunt 19, voorbereiding op een griepdemonie, staat dat Nederland vooral wil inzetten op een mondiale aanpak. De regering is niet voor het aanleggen van een Europese voorraad van antivirale middelen. Hoe verhoudt deze inzet zich tot de specifiekere en op het eigen belang gerichte aanpak van de regering-Bush? Amerika is doende vaccins en research op dat gebied naar zich toe te halen voor gebruik door de eigen bevolking. Dit gebeurt met hulp en instemming van Europees gesitueerde vaccinbedrijven en industrieën. Mevrouw Van Heteren wil in dit verband spreken van «gelijke monniken, gelijke kappen». Wat is de reactie van de Nederlandse regering en hoe verhoudt zich dit tot haar inzet?

Wat agendapunt 20, de bestrijding van hiv en aids, betreft wijst de Nederlandse regering op de eigen verantwoordelijkheid van staten. Veel internationale organisaties menen dat het van belang is als Europa op dit gebied

een duidelijker koerst vaart en dit beleid niet overlaat aan regeringen die met andere zaken doende zijn. Is het beter als Nederland kiest voor een actievere steun aan organisaties die zich bezighouden met bestrijding van hiv, aids en tbc?

Bij agendapunt 23 is sprake van gezondheidsclaims en een verordening voor vitaminen en mineralen. Hoe staat de regering tegenover het verder implementeren van de ook onlangs door het EPA aangenomen verordeningen?

Antwoord van de minister

De **minister** zegt in reactie op het compliment van mevrouw Van Miltenburg dat hij zijn uiterste best doet om het serviceniveau te handhaven. Hij is het met haar eens dat de besluitvorming, afgezet tegen de omvang van de agenda, gering is. Dit zal echter in de toekomst het geval blijven, omdat de gezondheidszorg uit de dienstrichtlijn is gehaald. Het is duidelijk dat de meerderheid van de lidstaten wil dat de gezondheidszorg nationaal beleid blijft. Het aantal vergaderingen is van iedere maand teruggebracht tot tweemaal per jaar plus een informele Raad. Een onderwerp als gezondheid van vrouwen behoort niet tot de Europese competentie. De staatssecretaris van SZW heeft hiernaar onderzoek verricht in verband met de vraag of veel vrouwen de WAO instroomden, maar dat leverde weinig resultaat op. Een echte discussie met 25 deelnemers is niet mogelijk; de bewindsman heeft dan ook niet aan deze bespreking deelgenomen. De contacten en marge van een vergadering zijn zinvol. Aan discussies over belangrijke onderwerpen als gezondheidsclaims en additieven wordt uiteraard serieus deelgenomen.

Over de additieven is een goede richtlijn gemaakt, maar de uitzonderingsbepalingen voor lokale producten vormen een probleem. Elke lidstaat heeft een lijst van traditionele vleesproducten met uiteenlopende bereidingswijzen en uitzonderingen geleverd, maar de uitvoering zal voor de vleeswarenindustrie ongunstig uitpakken. Het is te betreuren dat de normen niet voor harmonisatie zorgen en dat de richtlijn te veel administratieve lasten met zich brengt. De bewindsman zal de aandacht hierop vestigen omdat er sprake is van een doorgeschoten uitzonderingsregel, maar hij zegt dat de kans dat de richtlijn wordt aangenomen erg groot is. Voor het overige is de richtlijn, die niet alleen over vleeswaren gaat, goed. Over de Gemeenschappelijke waarden is niet gediscussieerd. In het verstrekte paper staat dat iedereen netjes in de zorg behandeld moet worden en daar is iedereen het over eens.

Tijdens de bijeenkomst heeft de bewindsman opgemerkt dat men in verband met de antivirale middelen bezig is met symboolpolitiek. Bijna alle landen hebben inmiddels een voorraad aangelegd en dat is de verantwoordelijkheid van iedere lidstaat. Eventuele problemen zullen ontstaan in zwakke gebieden met lage inkomens waarin men geen adequate voorraden heeft kunnen aangelegd. Het is dan beter dan de WHO, een organisatie die daartoe geëquipeerd is, ingrijpt. De EU beschikt niet over een uitvoerend orgaan met expertise over noodhulp in dat soort omstandigheden. Aan het voorstel zit een prijskaartje en de bewindsman heeft het vermoeden dat dit zijn werk zal doen. Hij vindt het uitstekend als de VS een grote inspanning op dit gebied willen leveren. Als daar snel een vaccin wordt ontdekt, heeft de rest van de wereld daar ook profijt van. Het inschakelen van Europese farmaceutische bedrijven levert ook werkgelegenheid voor Nederland. Nederland heeft eigen contracten met Solvay gesloten en daarvan kan men ook zeggen dat er eerst voor de eigen bevolking gezorgd wordt. Desgevraagd merkt de bewindsman op dat het idee dat op wereldschaal geregeld kan worden wie op welke plaats iets produceert illusoir is. De WHO heeft een coördinerende rol en kan vaststellen voor welk virus een vaccin moet worden gezocht. De minister gaat ervan uit dat bij een pandemie de bestaande technologie wordt gedeeld.

De technische richtlijn over de medische hulpmiddelen ligt nog niet voor een eindbeoordeling voor. Het is een papieren mededeling zonder groot politiek gewicht die gaat over de beoordeling van combinatieproducten en het aanscherpen van eisen voor klinisch onderzoek. Op het moment wanneer de richtlijn ter besluitvorming voorligt, zal de bewindsman de Kamer uitvoeriger informeren.

Op de vraag over het tandenbleekmiddel zal hij nader terugkomen. Bij de volgende voortgangsrapportage over de zorgverzekeringen komt de bewindsman terug op de vraag over de 883-verordening. Desgevraagd betreft hij met het oog op eventuele consequenties hierbij de uitvoeringstoets van het College voor Zorgverzekeringen over de gevolgen van de toepassingsverordening, voorzover het een sociale ziektekostenverzekering betreft.

Ingaande op de vragen over de mededeling over de bestrijding van hiv en aids zegt de minister dat dit een kwestie is van een goede bewaking door het ECBC. Tbc kan hierbij ook aan de orde komen.

De verordening over gezondheidsclaims ligt ter besluitvorming voor. Er komt een toelatingsprocedure voor nieuwe gezondheidsclaims. De aanduiding dat een middel goed voor de gezondheid is moet wetenschappelijk onderbouwd zijn. De claims op alcoholhoudende dranken zijn goed ingeperkt. Nederland is niet tevreden over wat er gebeurt rondom de voedingsprofielen. Als bij een voedingsstof het voedingsprofiel wordt overschreden – het bevat bijvoorbeeld te veel suiker – is dat op zichzelf toegestaan op voorwaarde dat op het etiket niet alleen geclaimd wordt dat bijvoorbeeld een lolly vitaminen bevat maar ook veel suiker. Dit is een tegenstrijdige boodschap die niet bijdraagt aan een duidelijke berichtgeving aan de consument. Nederland wil dat er in zo'n geval helemaal geen claim op het product staat.

Ingaande op de casus van een product dat in Nederland van de markt wordt gehaald omdat de Reclamecodecommissie misleidende reclame geconstateerd heeft maar dat volgens de voorliggende richtlijn in Europa vervolgens wél is toegestaan, zegt de bewindsman dat hij dit voorbeeld naar voren zal brengen, maar hij spreekt de vrees uit dat een grote meerderheid landen met het compromis kan leven. Gevraagd naar de mogelijkheden van het Nederlandse parlement om een dergelijke richtlijn tegen te houden, zegt de bewindsman dat de Kamer hierover contact met de collega's in het Europees Parlement moet opnemen of dat zij kan tegenstemmen, maar hij schat in dat een gekwalificeerde meerderheid voor zal zijn. Hij voelt zich na de oproep van mevrouw Van Miltenburg om namens de VVD-fractie gemotiveerd om een tegenstem uit te brengen.

De voorzitter van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
Blok

Adjunct-griffier van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
Clemens